

[Leonhard Hansen.]

ved de industrielle Reparationsvirksomheder, hvor ofte meget store Værdier staaar paa Spil og eventuelle Standsninger vil berøve mange mennesker Fortjenesten. Men heller ikke i almindelig Produktion vil Overarbejde kunne undgaas for saavel Arbejdere som Arbejdsgivere; dette nødvendige Overarbejdes Udførelse har der da ogsaa meget sjældent været Strid om, det er blevet udført, selv om den Merbetaling, Arbejderne har opnaaet for saadant Overarbejde, i Masser af Tilfælde har været ret ringe, men det, man har villet, er, at Ugens samlede Timetal af den Grund ikke blev overskredet, at Overarbejdet blev afspadseret, udlignet med Fritid, for derved at skabe Muligheder for, at der kunde blive Brug for Afløsning blandt de arbejdsløse.

Jeg personlig forstaar ikke, hvorfor Parterne hellere vil have Lovgivning paa dette Omraade end selv ordne det, men saaledes har Forholdet været hidtil. Men selv om der nu lovgives, og det ved vi der vil blive, aabnes der dog Adgang for Organisationerne til at finde hinanden ved en Ændring, som Socialministeren har foretaget i de tidligere fremsatte Lovforslag, nemlig ved Bestemmelsen i den nye § 5, hvori det hedder:

„Disse Regler for Udligning kan dog fraviges, for saa vidt der mellem vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation er sluttet Overenskomst om en tillempet Ordning. En saadan Overenskomst skal godkendes af Socialministeren.“

Se, dette er det nye i Lovforslaget. Og naar det i § 10 foreslaas, at Loven først træder i Kraft den 1. Oktober 1937, er der jo givet Organisationerne rigelig Tid til Forhandling, dersom de maatte ønske at træffe Bestemmelser vedrørende Afvigelser fra Loven angaaende Overarbejdets Udligning.

Ved Behandlingen af Lovforslaget gennem de sidste 3 Aar har samtlige Partiers Ordførere nøjedes med at henvise til tidligere Udtalelser, men under Hensyn til, at Lovforslaget nu vil blive ophøjet til Lov, takket være de ændrede Styrkeforhold inden for Partierne, vil det maaske være hensigtsmæssigt at foretage en Gennemgang af Lovforslaget.

Efter Lovforslagets § 1 kommer Bestemmelserne til Anvendelse for Arbejdere, der er beskæftigede i de seks i Lovforslaget anførte Grupper: i Fabrikker, Haandværks- og Industrivirksomheder, herunder Gas- og Elektricitetsværker, i Stenbrud, Kalkbrud, Stenhuggeri og lignende Virksomheder, herunder ved Skærveknusning og Arbejde i Grusgrave, ved Opførelse og Reparation af

Huse og Bygninger samt ved Anlæg og Istandsættelse af Veje, Jernbaner, Havne, Telegraf- og Telefonledninger, Vand-, Gas-, Elektricitets- og Kloakledninger, Brolægning o. lign., ved Transportarbejde, i Handels-, Kontor- og Bankvirksomhed samt i Hotel- og Restaurationsvirksomhed.

Jeg vil gerne udtale min Tilfredshed med, at disse to sidstnævnte Grupper: Handels-, Kontor- og Bankvirksomhed samt Hotel- og Restaurationsvirksomhed nu bliver inddraget under Loven. Der er endnu inden for Handels- og Kontorvirksomhed adskillige Steder, hvor der mildest talt hersker skandaløse Arbejdsforhold, hvor Forretningsindehaverne ikke under sig ved at lønne f. Eks. en Kvinde med Maanedslønninger paa 35—60 Kr., og hvor en Maanedsløn paa f. Eks. 100 Kr. betragtes som en høj Løn uden Hensyn til, at vedkommende selv skal udrede alt til sit Underhold og sin Beklædning, til hvilket sidste der jo ofte fra disse Firmaers Side stilles endogsaa store Krav. At der oftest ikke bliver megen Glæde over Tilværelsen for saaledes aflønnede selverhvervende Kvinder, men at det ogsaa rummer en social Fare, siger sig selv. Paa dette Omraade kan det foreliggende Lovforslag ikke raade Bod, men det kan dæmme op for den Trang, der bor i alt for mange Firmaindehavere til, foruden at lønne deres Personale elendigt, hensynsløst at berøve dem en Del af den Fritid, som Personalet altid maa have Krav paa. Det gælder inden for Kontorbranchen, men ikke mindre inden for Handelen, hvor der ofte efter 9—12 Timers Arbejdstid efter Lukketid venter Personalet et Oprydningsarbejde paa flere Timer, og de Steder, hvor der betales ekstra for saadant Overarbejde, kan vist let tælles.

Jeg ser for øvrigt i denne Tid i Bladene, at forskellige Forretningsindehavere søger at dulme deres Samvittighed ved at arrangere Ferieture til Udlandet for Dele af deres Personale, hvis Nervesystem formentlig er ødelagt af al den Misbrug, der er blevet øvet over for dem. At man samtidig bruger det til Kæmpe-Reklamebrøl, er vel egentlig den væsentligste Aarsag til, at man foranstalter disse Udflugter. Jeg tror, at Personalet hellere vilde have sit Arbejde betalt, saaledes at de selv kunde træffe Bestemmelse om eventuelt nødvendige Rekreationsrejser.

Og som det er inden for den nævnte Branche, er det mange Steder inden for Hotel- og Restaurationsvirksomheder, selv om det der maaske er knap saa grelt. Jeg tror, at Lovforslagets Gennemførelse vil